Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра інформаційного, господарського та адміністративного права

ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	*Перший (бакалаврський)*
Галузь знань	***Для всіх (окрім 08 Право)***
Спеціальність	*Для всіх (окрім 081 Право)*
Освітня програма	*Для всіх освітньо-професійних програм (крім 081 «Право»)*
Статус дисципліни	*Нормативна (цикл загальної підготовки)*
Форма навчання	*Очна (денна)*
Рік підготовки, семестр	*2/3 курс, осінній/весняний семестри*
Обсяг дисципліни	*2 кредити / 60 годин* *Лекції - 18 год., практичні (семінарські) заняття - 18 год., самостійна робота - 24 год.*
Семестровий контроль/ контрольні заходи	*Залік / МКР*
Розклад занять	*http://rozklad.kpi.ua/*
Мова викладання	*Українська*
Інформація про керівника курсу / викладачів	*Лекції та практичні (семінарські) заняття:* *викладачі кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права*

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Підприємницьке право» є формування цілісної системи знань про правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні, а також розвиток практичних навичок орієнтування у законодавстві, що регулює відносини у сфері підприємництва, та його застосування у практичних ситуаціях.

Підготовка здобувачів вищої освіти спрямована на те, щоб випускники різних спеціальностей оволоділи необхідними знаннями щодо організації та здійснення підприємницької діяльності, забезпечення дотримання ними вимог чинного законодавства, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва та органами державної влади. Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини щодо організації та здійснення підприємницької діяльності, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами підприємницької діяльності.

Програму даної навчальної дисципліни спрямовано на формування таких **компетентностей**:

здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають продемонструвати такі результати навчання

Результати навчання, які формуються освітнім компонентом	***Як, яким чином, за допомогою яких методів формуються результати навчання***	***Як перевіряється формування результатів навчання***
володіти навичками самостійного навчання та автономної роботи для підвищення професійної кваліфікації та вирішення проблем в новому або незнайомому середовищі	робота з базою даних «Законодавство», опрацювання нормативно-правових актів, метод «Перевернутий клас» (Flipped Classroom)	виконання практичних завдань щодо пошуку та аналізу нормативно-правових актів, що регулюють підприємницьку діяльність, підготовка доповідей і презентацій
розуміти принципи права і правові засади професійної діяльності	методи дискусії, творчого пошуку, опрацювання нормативно-правових актів	участь у дискусії, усні опитування, виконання практичних завдань та вирішення проблемних правових ситуацій щодо організації та здійснення підприємницької діяльності, тестування, модульна контрольна робота
вільно орієнтуватися в системі правового забезпечення підприємницької діяльності, використовувати знання законодавчих та нормативних актів для організації діяльності в певній галузі (відповідно до своєї спеціальності), вміти бачити перспективи розвитку правового регулювання	кейс-метод, моделювання правових ситуацій в сфері здійснення підприємницької діяльності, опрацювання нормативно-правових актів, дискусії	аналіз та вирішення практичних кейсів і проблемних правових ситуацій у сфері підприємницької діяльності, усне опитування, тестування, виконання практичних завдань, модульна контрольна робота

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна «Підприємницьке право» базується на загальних знаннях основ правознавства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Місце права на підприємницьку діяльність в системі прав людини. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство.

Тема 2. Загальні положення про суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності.

Тема 4. Майно суб'єктів підприємницької діяльності та правові режими його використання.

Тема 5. Зобов'язання в сфері підприємницької діяльності. Договори у сфері підприємницької діяльності.

Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 8. Антикорупційна стратегія та політика суб'єктів підприємницької діяльності.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацьовувати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з наступними джерелами.

4.1. Базові навчальні матеріали

1. Господарське право (Загальна частина): підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
2. Господарське право: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г.М. Одеса, 2021. 166 с. http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14352 (дата звернення: 10.05.2026).
3. Мілаш В.С. Господарське право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / 8-ме вид., змін. Харків: Право, 2024. 400 с.
4. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій: навч. посіб. / за редак. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 448.
5. Господарське право в схемах і таблиця: навч. посіб. / Т. І. Швидка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 5-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2022. 186 с.

4.2 Додаткові навчальні матеріали

Нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text (дата звернення: 10.05.2026).
2. Цивільний кодекс України: Закон України 16.01.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення: 10.05.2026).
3. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text (дата звернення: 10.05.2026).
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text (дата звернення: 10.05.2026).

5. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text (дата звернення: 10.05.2026).

6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text (дата звернення: 10.05.2026).

7. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text (дата звернення: 10.05.2026).

8. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19.05.2011 р. № 3392-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17#Text (дата звернення: 10.05.2026).

9. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text (дата звернення: 10.05.2026).

10. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 р. № 4196-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text (дата звернення: 10.05.2026).

Інші додаткові навчальні матеріали

1. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б.В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с. URL: https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/136/Derevyanko_posibnik_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 10.05.2026).

2. Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М., Кологойда О.В., Пожоджук Т.Б. Корпоративне право: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2025. с.

3. Національне агентство з питань запобігання корупції. Методичні рекомендації щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції : затв. наказом НАЗК від 21.10.2022 № 13 [Електронний ресурс]. URL: https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Metodychni-rekomendatsiyi-vid-21.10.2022-13.pdf Національне агентство з питань запобігання корупції (дата звернення: 10.05.2026).

4. Україна без Господарського кодексу. — Київ: Видавничий дім «Центр української літератури», 2026. 84 с.

5. Правові основи запобігання та боротьби із корупцією: навч. посіб. для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти / Б.М. Головкін, К. А. Автухов, М.Ю. Валуйська, С.Ю.Лукашевич та ін.; за ред. Б.М. Головкіна і С.Ю. Лукашевича. Харків: Право, 2018. 288 с.

6. Скасування Господарського кодексу: нові вимоги та можливості для бізнесу. Сайт Юридична фірма DLF attorneys-at-law. URL: https://dlf.ua/ua/skasuvannya-gospodarskogo-kodeksu-novi-vimogi-ta-mozhlivosti-dlya-biznesu/ (дата звернення: 10.05.2026).

Для пошуку нормативно-правових актів необхідно використовувати офіційний інтернет-портали:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: https://www.rada.gov.ua/
2. Судова влада України: https://court.gov.ua/
3. Реєстр судових рішень: https://reyestr.court.gov.ua/

Інформаційні ресурси

1. Фонд розвитку підприємництва https://bdf.gov.ua
2. Навчальна платформа для підприємців https://startbusiness.com.ua
3. ЮРЛІГА. Аналітика https://jurliga.ligazakon.net/ua/analitycs/
4. Платформа юридичних консультацій «WikiLegalAid» https://wiki.legalaid.gov.ua/

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин/2 кредити ECTS. Навчальна дисципліна містить 8 тем.

Методика опанування навчальної дисципліни базується на поєднанні послідовності вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань на практичних (семінарських) заняттях, самостійної роботи здобувачів з використанням основного і додаткового матеріалу з різних інформаційних джерел.

В процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються наступні методи: дискусії, творчого пошуку, метод «Перевернутий клас» (Flipped Classroom), роботи з базою даних «Законодавство», опрацювання нормативно-правових актів, кейс-метод, моделювання правових ситуацій в сфері здійснення підприємницької діяльності, які допомагають покращити результативність і засвоєння матеріалу, допомагають навчити висловлювати свою думку і застосовувати теоретичні знання на практиці.

На лекціях дається матеріал для опрацювання у формі презентацій, лекцій-пояснень. Деякі питання лектор виносить на самостійне опрацювання. Під час лекції здобувачі мають можливість ставити запитання. З окремих питань лекційного курсу може проводитися дискусія між лектором та здобувачами – або акцентувати увагу на важливих, принципових та проблемних моментах.

Плани практичних (семінарських) занять з курсу «Підприємницьке право» для здобувачів вищої освіти розроблені згідно з навчальним планом Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Мета практичних (семінарських) занять – надати допомогу при поглибленому вивченні теоретичних положень курсу, виробити у студентів вміння правильно орієнтуватися та застосовувати законодавство у сфері підприємництва.

Для підготовки до практичних (семінарських) занять необхідно використовувати лекційні нотатки, рекомендовану літературу та чинне законодавство України з відповідної теми.

Відповідно до навчальних планів факультетів (інститутів), студенти денної форми навчання виконують модульну контрольну роботу наприкінці семестру за навчальним матеріалом, опрацьованим протягом усього семестру.

Лекційні заняття

№	*Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на інформаційні джерела)*
1	**Тема 1. Місце права на підприємницьку діяльність в системі прав людини. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство** Зміст та сутність права на підприємницьку діяльність. Особливості реалізації права на підприємницьку діяльність. Поняття та ознаки підприємницької діяльності. Відмежування підприємницької діяльності від інших видів діяльності. Підприємницьке законодавство.
2-3	**Тема 2. Загальні положення про суб'єктів підприємницької діяльності** Поняття та ознаки суб'єктів підприємницької діяльності. Класифікація суб'єктів підприємницької діяльності. Права та обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми суб'єктів

	підприємницької діяльності. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності. Порядок створення та припинення суб'єктів підприємництва.
4	**Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності** Поняття, методи, засоби державного регулювання господарських відносин. Правове регулювання участі держави у підприємницькій діяльності. Державна підтримка суб'єктів підприємництва. Поняття легалізації (легітимації) підприємницької діяльності. Загальний порядок створення суб'єктів підприємницької діяльності. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва, загальні та спеціальні умови здійснення підприємницької діяльності. Ліцензування, дозвільна система у підприємницькій діяльності.
5	**Тема 4. Майно суб'єктів підприємницької діяльності та правові режими його використання.** Поняття та види майна у підприємницькій діяльності. Джерела формування майна суб'єктів підприємницької діяльності. Види правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності. Характеристика права власності як основного правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності. Характеристика права оренди майна суб'єктами підприємницької діяльності. Об'єкти права інтелектуальної власності як вид майна суб'єктів підприємницької діяльності.
6	**Тема 5. Зобов'язання в сфері підприємницької діяльності. Договори у сфері підприємницької діяльності** Поняття, підстави виникнення зобов'язань у сфері підприємницької діяльності, види зобов'язань в сфері підприємництва. Виконання та припинення зобов'язань. Поняття та види договорів у сфері підприємницької діяльності. Зміст і форма договору. Порядок укладення, зміни та розірвання договору у сфері підприємницької діяльності. Характеристика різних видів договорів у сфері підприємницької діяльності: договори на реалізацію майна, продукції, договори про використання майна, договори про виконання робіт і надання послуг та ін.
7	**Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності** Поняття та види юридичної відповідальності та загальні засади відповідальності суб'єктів підприємництва. Поняття, ознаки, види відповідальності суб'єктів підприємництва. Підстави та межі відповідальності суб'єктів підприємництва. Види санкцій. Відшкодування збитків. Штрафні санкції. Адміністративно-господарські санкції. Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері підприємницької діяльності.
8	**Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності** Поняття та правова основа захисту прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності. Підстави захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. Форми та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. Загальні положення про судовий захист суб'єктів підприємницької діяльності.

9	**Тема 8. Антикорупційна стратегія та політика суб'єктів підприємницької діяльності** Поняття корупції та корупційних дій. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції. Формування та реалізація антикорупційної політики в сфері підприємництва. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Запобігання корупції у діяльності юридичних осіб. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.

Практичні заняття

№	*Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на інформаційні джерела)*
1	**Тема 1. Місце права на підприємницьку діяльність в системі прав людини. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство**
2-3	**Тема 2. Загальні положення про суб'єктів підприємницької діяльності**
4	**Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності**
5	**Тема 4. Майно суб'єктів підприємницької діяльності та правові режими його використання.**
6	**Тема 5. Зобов'язання в сфері підприємницької діяльності. Договори у сфері підприємницької діяльності**
7	**Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності**
8	**Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності**
9	**МКР у формі тестування**

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних занять	14
2	Підготовка до МКР	4
3	Підготовка до заліку	6

Під час самостійної роботи, пов'язаної з аудиторними заняттями, студенти мають опрацьовувати теоретичні основи лекційного матеріалу та питання, рекомендовані для самостійного вивчення, ознайомитись з основними нормативно-правовими актами відповідно до теми. Це сприяє підготовці до виступів на занятті, розв'язуванню практичних завдань, виконанню модульної контрольної роботи.

Універсальною та найбільш поширеною формою самостійної роботи студентів є робота з конспектами, матеріалами лекцій, підручниками, нормативно-правовими актами, науковою літературою, Інтернет-ресурсами. При цьому слід застосовувати виключно чинне на момент виконання завдання законодавство.

Для пошуку чинних нормативно-правових актів необхідно використовувати Базу «Законодавство» Верховної Ради України http://rada.gov.ua/ .

Із судовою практикою при необхідності можна ознайомитися в Єдиному реєстрі судових рішень в мережі Інтернет на сайті http://reyestr.court.gov.ua/

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Всі заходи поточного контролю відбуваються у синхронному режимі (опитування, вирішення практичних завдань, тестування, модульна контрольна робота відбуваються під час аудиторних занять).

Відвідування **лекцій** є правом студента, але присутність на лекційних заняттях є бажаною, так як викладач роз'яснює основні питання теми, термінологію, окремі положення законодавства, що сприяє більш легкому сприйняттю матеріалу і подальшому опрацюванню різного роду завдань. В ході лекції у студентів є можливість ініціювати обговорення того чи іншого питання в рамках розглядуваної тематики.

Рекомендована участь студента у **практичних (семінарських) заняттях**, оскільки основну частину балів, які розраховано на поточний контроль, можна отримати саме за роботу на практичних заняттях.

При підготовці до практичного (семінарського) заняття студенти мають приділяти увагу матеріалу, зазначеному у плані відповідної теми, яка розрахована до розгляду на певному практичному занятті (розділ силабусу «Навчальний контент»). На практичному (семінарському) занятті передбачається активна участь студента у обговоренні питань, вирішенні завдань, які розраховано на конкретне заняття. Активна участь студента на практичному (семінарському) занятті значною мірою формує рейтинг його знань. Робота на практичних заняттях може включати дискусію, експрес-опитування, тестування, вирішення інших завдань. Завдання для практичних занять розміщуються викладачем на платформі дистанційного навчання «Сікорський».

За підсумками вивчення навчальної дисципліни студенти виконують **модульну контрольну роботу**.

Штрафні бали не передбачені.

Важливе значення мають рекомендації викладача для самостійного опрацювання нормативно-правових актів для підготовки до занять та семестрового контролю. Студент, користуючись порадами викладача повинен опановувати рекомендовані положення Цивільного кодексу України, інших законів, що регулюють сферу підприємництва.

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль викладено в Додатку 1.

Політика дедлайнів та перескладань

Відпрацювати пропущене практичне (семінарське) заняття студент може протягом двох тижнів з дати проведення заняття (тобто до початку наступного практичного (семінарського) заняття), тому що освоєння подальшого матеріалу пов'язане з розумінням попередніх тем. Завдання для відпрацювання заняття надається викладачем.

Правила призначення заохочувальних балів

Студенту може бути зараховано неформальну освіту відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті» (https://osvita.kpi.ua/node/179). Зокрема, проходження **онлайн освітніх курсів / тренінгів** щодо тематики дисципліни можуть бути зараховані як відпрацювання окремих тем або замість

виконання окремих видів робіт, передбачених програмою, залежно від тематики та обсягу годин, передбачених на онлайн курс.

Рекомендовано наступні освітні онлайн платформи для проходження курсів: Prometheus (https://prometheus.org.ua/), Coursera (https://www.coursera.org/), онлайн-курси за Програмою HELP Ради Європи (https://help.elearning.ext.coe.int/local/edcatalog/pages/courses.php). Студент може знайти відповідний курс самостійно або за рекомендацією викладача.

Проходження відповідного курсу може бути зараховано частково або повністю за результатами подання документів (сертифікатів) про їх проходження за тематикою освітнього компонента, а також детального звіту.

Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали для РСО-1, тобто 10 балів.

Важливо! Проходження онлайн курсу має попередньо погоджуватися з викладачем. В процесі погодження викладач повідомляє студенту кількість балів, які можна отримати проходження курсу із урахуванням обсягу годин, тематики тощо. Викладач може дати завдання, яке студент має виконати на основі цього курсу. За проходження курсу без погодження з викладачем бали не виставляються.

Політика навчальної дисципліни «Підприємницьке право» передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code.

Політика використання ШІ

Регулюється Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського, затвердженою Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського 11 грудня 2023 р. Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/1225

ШІ може бути помічником студента для виконання різного роду завдань, які передбачені для практичних занять.

Заборонено використовувати ШІ під час написання модульної контрольної роботи.

Не допускається використання ШІ як єдиного джерела інформації, оскільки він має обмеження та несе певні ризики/небезпеки (часто відповідає з помилками). Рекомендовано перевіряти інформацію, згенеровану ШІ, шляхом пошуку і аналізу відповідних нормативно-правових актів).

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code.

Студент повинен ознайомитись із цим загально університетським документом і винести для себе наступне: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування виконаних робіт інших осіб, плагіату (відтворення опублікованих робіт без зазначенні авторів цих робіт та без належного посилання на видання цієї роботи). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат), робота оцінюється незадовільно.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль включає:

1) роботу на практичних (семінарських) заняттях;
2) модульну контрольну роботу;
3) за необхідності – **залік**.

Непроходження заходу поточного контролю в синхронному режимі без поважних причин оцінюється у 0 балів.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр згідно графіку Університету як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу з дисципліни. Умовою успішного проходження календарного контролю є набрання студентами **50% і більше** можливих на дату календарного контролю балів (наприклад, якщо на даний момент у студента була можливість набрати 30 балів, 1-а атестація виставляється за умови набрання ним 15 балів, якщо на момент виставлення 2-ї атестації була можливість набрати 60 балів – атестація виставляється за умови набрання студентом 30 балів).

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: виконання МКР з результатом не нижче межі позитивного оцінювання.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на заліку під час заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали **60 і більше балів**, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку, але набрали менше 60 балів, а також ті, хто бажають підвищити свою рейтингову оцінку, проходять захід семестрового контролю у формі, **залікової роботи**. Залікова робота проходить у формі усної співбесіди за окремими питаннями, передбаченими у Додатку 1. Здобувачу задається 5 питань, відповідь на кожне з яких оцінюється виходячи з 20 балів. Залікова робота приймається відповідно до розкладу проведення заліків.

Якщо здобувач, який складав залік для підвищення своєї рейтингової оцінки і за його результатами отримав меншу кількість балів, ніж кількість балів, отриманих за результатами заходів поточного контролю, то у цьому випадку застосовується **«жорсткий» підхід** - здобувач отримує рейтингову оцінку за результатами залікової роботи.

Рейтингова система оцінювання

Рейтингова оцінка студента складається з балів, отриманих за результатами заходів поточного контролю: робота на практичних заняттях, виконання модульної контрольної роботи.

Застосовується РСО першого типу (**РСО-1**), що передбачає оцінювання результатів навчання за підсумками заходів поточного контролю впродовж семестру або за результатами семестрового контролю відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Система оцінювання

Контрольний захід оцінювання	*%*	*Ваговий бал*	*Кількість*	*Всього*
Відповіді, доповіді, вирішення практичних завдань на семінарських (практичних) заняттях	72	0-9	8	72
Модульна контрольна робота	28	0-28	1	28

Всього	**100**

Нижня межа позитивного оцінювання результату кожного контрольного заходу має бути не менше 60 % від максимальної кількості рейтингових балів.

Критерії оцінки відповідей на семінарських (практичних) заняттях:

• 8-9 балів – надання повної і правильної відповіді на поставлене питання;

• 5-7 бали – надання в цілому правильної відповіді з незначними недоліками або з порушенням логіки викладення відповіді;

• 0 балів – надання відповіді з істотними недоліками; студент не може відповісти на уточнюючі запитання через недостатнє розуміння навчального матеріалу; відповідь відсутня.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Контрольна робота проводиться на останньому практичному занятті у формі тестування. Правильна відповідь на одне тестове питання оцінюється у 1 бал. Максимальна оцінка за контрольну роботу **28 балів**.

Критерії оцінювання залікової роботи у формі усної співбесіди

Здобувачі, які набрали протягом семестру **менше 60 балів**, складають залікову роботу відповідно до переліку питань, передбачених у Додатку 1. Здобувачу задається 5 питань, відповідь на кожне з яких оцінюється виходячи **з 20 балів**. Семестровий контроль виставляється за результатами залікової роботи.

Критерій	**Бал**
Надано відповіді на всі запитання, при цьому відповідь свідчить про уміння використовувати теоретичний матеріал, знання необхідних нормативно-правових актів, уміння самостійно мислити, робити висновки, робити приклади.	**19-20**
Надано відповіді на більшість запитань, при цьому відповідь свідчить про достатнє знання теоретичного матеріалу та законодавства; або у відповіді є незначні неточності	**13-18**
Відповіді на запитання є неповними, свідчать про поверхневе знання теоретичного матеріалу та законодавства; або у відповіді є суттєві неточності	**12**
Не надано відповідей на більшість запитань, при цьому відповіді свідчать про істотні прогалини у знанні теоретичного матеріалу та законодавства	**0**

Для отримання здобувачем вищої освіти відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка (RD) переводиться згідно з таблицею:

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	*Оцінка*
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Результати навчання та компетентності можу досягатися студентами також у системі неформальної та інформальної освіти.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти здійснюється за процедурою, передбаченою Положенням про визнання в КПІ ім. І. Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (https://osvita.kpi.ua/node/179). Визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, у якому передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентами кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права, к.ю.н, доцентом Липницькою Євгенією Олександрівною та к.ю.н. Сидоренко Вікторією Володимирівною.

Ухвалено кафедрою інформаційного, господарського та адміністративного права (протокол № 13 від «29» травня 2026 р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 9 від «26» червня 2026 р.)

Додаток 1.

Перелік питань, які виносяться на залік

1. Поняття та ознаки, види підприємницької діяльності.
2. Відмежування підприємницької діяльності від інших видів діяльності.
3. Право на підприємницьку діяльність.
4. Правова основа здійснення підприємницької діяльності та система джерел підприємницького права.
5. Поняття та ознаки суб’єктів підприємницької діяльності.
6. Основні права та обов'язки суб'єктів підприємництва.
7. Класифікація суб’єктів підприємницької діяльності.
8. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва.
9. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності.
10. Форми об’єднань юридичних осіб.
11. Державне регулювання підприємницької діяльності: поняття, значення, засоби.
12. Державна підтримка суб'єктів підприємництва.
13. Порядок створення та державної реєстрації суб’єктів підприємництва.
14. Ліцензування у підприємницькій діяльності.
15. Дозволи на здійснення підприємницької діяльності.
16. Припинення та реорганізація суб'єктів підприємництва.
17. Поняття та види майна у підприємницькій діяльності.
18. Джерела формування майна суб'єктів підприємницької діяльності.
19. Право власності та право оренди як правові режими майна суб’єктів підприємницької діяльності.
20. Об'єкти права інтелектуальної власності як вид майна суб’єктів підприємницької діяльності.
21. Поняття та види зобов’язань у сфері підприємницької діяльності.
22. Поняття та види договорів у сфері підприємницької діяльності.
23. Зміст і форма договору.
24. Укладення, зміна та розірвання договорів.
25. Загальна характеристика юридичної відповідальності суб'єктів підприємництва.
26. Цивільно-правова відповідальність суб’єктів підприємництва: підстави застосування види санкцій.
27. Неустойка, штраф, пеня як санкції за порушення договірних зобов’язань суб’єктів підприємництва.
28. Стягнення збитків як форма цивільно-правової відповідальності.
29. Адміністративно-господарські санкції: підстави застосування, види санкцій.
30. Адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності.
31. Поняття та правова основа захисту прав та законних інтересів суб’єктів підприємницької діяльності.
32. Підстави захисту прав суб’єктів підприємницької діяльності.
33. Способи захисту прав суб’єктів підприємницької діяльності.
34. Форми захисту прав суб’єктів підприємницької діяльності.
35. Загальні положення про судовий захист суб’єктів підприємницької діяльності.
36. Основні повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції у сфері формування та реалізації антикорупційної політики.
37. Поняття корупції та корупційного правопорушення відповідно до законодавства України.

38. Механізми запобігання корупційним та пов’язаним з корупцією правопорушенням у діяльності суб’єктів підприємницької діяльності.